

Tietosuoja-valtuutetun toimiston käsittelyaika

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 6.4.2021 osoittamassaan kantelussa arvostellut tietosuoja-valtuutetun toimiston pitkää käsittelyaikaa asiassaan. Kantelun mukaan hän oli lähettänyt 6.8.2020 pyynnön rekisteröidyn oikeuksia koskevan määräyksen antamiseksi rekisterinpitäjältä, mutta ei ollut saanut pyyntöön minkäänlaista ratkaisua tai päivitystä. Kantelija toteaa, että tietosuoja-asetus asettaa kolmen kuukauden aikarajan valituksen etenemisestä tai ratkaisusta ilmoittamiseen, mikä aikaraja oli huomattavasti ylittynyt.

SELVITYS

Tietosuoja-valtuutetun toimisto on antanut asiassa selvityksen 23.8.2021.

VASTINE

Kantelija on antanut vastineensa selvityksestä 11.9.2021.

RATKAISU

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Hallintolain (434/2003) 7 §:n mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomaisen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti. Hallintolain 23 §:n 1 momentin mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Hallintolakia koskevan hallituksen esityksen ([HE 72/2002 vp](#)) perustelujen mukaan (s. 62) palveluperiaate ja viranomaisen tehtävien tuloksellinen hoitaminen merkitsevät sitä, että asiointi tulisi voida tapahtua sekä hallinnossa asioivan että viranomaisen kannalta mahdollisimman nopeasti, joustavasti ja yksinkertaisesti sekä kustannuksia säästäen. Perustelujen mukaan (s. 79) hyvään hallintoon on katsottu kuuluvan, että asiat tulee käsitellä asian laatu ja siihen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa.

Laillisuusvalvonnassa on vakiintuneesti katsottu, ettei vetoaminen yleisiin resurssien niukkuuteen liittyviin syihin oikeuta poikkeamaan laissa säädetystä viivytyksetöntä käsittelyä koskevasta vaatimuksesta.

Arviointi

Tietosuoja-valtuutetun toimiston selvityksen mukaan asia oli saatettu vireille 6.8.2020. Se oli kerrotun jälkeen ollut käsiteltävänä usealla eri henkilöllä. Toimistolta 4.4.2022 saadun tiedon mukaan asiaa ei ole vielä ratkaistu, joten asian käsittely on kestänyt tähän mennessä noin vuoden ja kahdeksan kuukautta. Toimisto pahoittelee selvityksessään asian käsittelyn viivästyistä.

Tietosuoja-asetus ei selvityksen mukaan pääsääntöisesti aseta määräaikoja asioiden käsittelylle. Asetuksen 78 artiklan mukaan rekisteröidyllä on oikeus tehokkaihin oikeussuojakeinoihin, jos toimivaltainen valvontaviranomainen ei ole käsitellyt valitusta tai ilmoittanut rekisteröidylle kolmen kuukauden kuluessa valituksen etenemisestä tai ratkaisusta. Tietosuoja-valtuutetun toimisto ilmoittaa selvityksensä mukaan kaikille vireille saattajille siitä, että asia on otettu vireille ja että se tullaan ratkaisemaan. Samassa yhteydessä esitetään asian käsittelyaikaa koskeva yleinen arvio.

Selvityksen perusteella kantelijan asiaan ei liity sen pitkää käsittelyaikaa selittäviä erityisiä syitä. Tietosuoja-valtuutetun toimiston henkilöstöresursseja on selvityksen mukaan pyritty koko ajan mahdollisuuksien mukaan kasvattamaan ja prosesseja kehittämään viivytyksettömän käsittelyajan turvaamiseksi. Käsittelyaikoja on onnistuttu lyhentämään, mutta kehitystyö on vielä osittain kesken.

Apulaisoikeuskansleri on seurannut tietosuojavaltuutetun toimiston käsittelyaikojen kehittymistä. Hän totesi 27.12.2021 antamassaan päätöksessä dnro OKV/123/70/2020, että tietosuojavaltuutetun toimistossa tehdyt kehittämistoimet ja ruuhkanpurkutoimet vaikuttivat lupaavilta. Apulaisoikeuskansleri jatkaa edelleen toimiston käsittelyaikojen seurantaa ja pyysi päätöksensä toimistoa lähettämään päivitetyt seurantatilastot sekä arviot kehittämistoimien etenemisestä viimeistään 30.9.2022.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kantelussa tarkoitetun asian vuoden ja kahdeksan kuukauden käsittelyaika tietosuojavaltuutetun toimistossa on pitkä, eikä asiaan ole edelleenkaan annettu ratkaisua. Arvioni mukaan asian käsittely on aiheettomasti viivästynyt.

Kiinnitän tietosuojavaltuutetun toimiston huomiota perustuslain ja hallintolain säännöksiin asian käsittelystä ilman aiheetonta viivytystä.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama